

zelfstandigen
zonder personeel

Gevolgen regeerakkoord voor zzp'ers

In dit artikel beschrijf ik de consequenties van het regeerakkoord van het nieuwe kabinet VVD-CDA-D66-CU voor de positie van zzp'ers. Ik ga in op de wet die de Wet DBA moet gaan vervangen, de verhoging van het lage btw-tarief en andere maatregelen die voor zzp'ers van belang zijn.

De Wet DBA en wat daar voor in de plaats komt

De Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties) heeft vanaf haar invoering in mei 2016 veel weerstand opgeroepen (zie ook de vorige artikelen in de Muziekwereld over dit onderwerp). Zoveel zelfs dat de toenmalige staatssecretaris Wiebes op een gegeven moment besloot de werking van de wet op te schorten. Het nieuwe kabinet heeft nu besloten om de Wet DBA te vervangen door een andere wet. Deze nieuwe wet, zo zegt men, zal enerzijds (de inhuurders van) echte zelfstandigen zekerheid

bieden dat er geen sprake is van een dienstbetrekking en anderzijds schijnzelfstandigheid voorkomen. Hoe heeft men dat bedacht?

In de nieuwe wet worden zelfstandigen in drie groepen gedeeld:

Altijd sprake van een arbeidsovereenkomst bij laag tarief zelfstandigen

Voor zelfstandigen wordt bepaald dat altijd sprake is van een arbeidsovereenkomst bij een laag tarief in combinatie met een langere duur van de overeenkomst (langer dan drie maanden) of een laag tarief in combinatie met het verrichten van reguliere

bedrijfsactiviteiten.

De verwachting is dat onder laag tarief zal worden verstaan een tarief dat onder de 15 à 18 euro per uur ligt. Ik ben heel benieuwd hoe dat uurtarief bij musici berekend gaat worden. Als daarbij alleen van de tijd die met een optreden gemoeid is wordt uitgegaan, zal dat in het algemeen niet zo'n probleem opleveren. Dan moeten we alleen wel de repetities, de reisen en zeker de studie-uren buiten beschouwing laten, anders zal (wederom) duidelijk worden hoe laag het feitelijke uurtarief is waarvoor veel musici werken.

Reguliere bedrijfsactiviteiten zijn werkzaamheden die ook door mensen die al in loondienst bij de opdrachtgever zijn, worden uitgevoerd. Ik ben heel benieuwd hoe dit begrip verder ingevuld gaat worden. Het zou naar mijn mening bijvoorbeeld kunnen betekenen dat als je als zzp'er voor een orkest gaat werken, waar ook musici in

loondienst zijn, en je doet dat werk tegen een (te) laag tarief, je dat dan niet meer als zelfstandige kunt doen. Daar is op zich wel wat voor te zeggen.

Geen sprake van een arbeidsovereenkomst bij hoog tarief zelfstandigen

Voor zelfstandige ondernemers zal in het algemeen geen sprake zijn van een arbeidsovereenkomst, als er sprake is van een hoog tarief in combinatie met een kortere duur van de overeenkomst of een hoog tarief in combinatie met het niet verrichten van reguliere bedrijfsactiviteiten. Bij een tarief van boven de 75 euro per uur is sprake van een hoog tarief. Met een kortere duur wordt korter dan een jaar bedoeld.

Als ook alle indirecte uren meegeteld moeten worden, zullen veel musici nooit aan dit uurtarief komen.

Opdrachtgeversverklaring voor alle andere zelfstandigen

Er wordt een opdrachtgeversverklaring ingevoerd voor zelfstandigen boven het 'lage tarief'. Deze verklaring geeft opdrachtgevers vooraf duidelijkheid en

zekerheid bij de inhuur van zelfstandige ondernemers.

Déjà vu

Voor het aanvragen van een opdrachtgeversverklaring wordt een idee van een aantal jaren geleden weer uit de kast gehaald. Dit zal namelijk via een webmodule plaatsvinden. In de webmodule wordt een aantal 'duidelijke vragen' gesteld aan de opdrachtgever over de aard van de werkzaamheden. Met deze opdrachtgeversverklaring krijgt een opdrachtgever zekerheid vooraf of hij wel of niet loonbelasting en premies werknemersverzekeringen moet afdragen. Als ik het me goed herinner is het Financiën een aantal jaren geleden niet echt gelukt om de webmodule naar alle tevredenheid te ontwikkelen. Ik ben dus benieuwd hoe dat dit keer zal gaan.

Wellicht ten overvloede: dit is dus niet een VAR die door de zzp'er wordt aangevraagd, maar een verklaring die door de opdrachtgever wordt aangevraagd. Net als bij de aanvraag van een VAR destijds, zal de uitkomst sterk bepaald worden door de antwoorden die op de vragen gegeven worden. Het grote verschil is nu natuurlijk, dat de verantwoordelijkheid bij de opdrachtgever komt te liggen. Het lijkt erop dat de zzp'er daar dus geen invloed op zal hebben.

Gezagsverhouding

Het begrip 'gezagsverhouding' wordt ten behoeve van de webmodule verduide-

lijkt. Zo hoeft het alleen bijwonen van een vergadering op zichzelf geen indicatie van gezag te zijn. Voorts zal de wet zo aangepast worden dat gezagsverhouding voortaan meer getoetst wordt op basis van de materiële in plaats van formele omstandigheden. Met andere woorden: er wordt meer naar de dagelijkse gang van zaken op de werkvloer gekeken, dan naar wat er op papier is vastgelegd.

Het regeerakkoord bestaat op dit moment alleen nog uit plannen, er is dus nog geen wetgeving. Wanneer het nieuwe systeem in werking treedt, is nog onduidelijk. We zullen het dus voorlopig nog moeten doen met het vacuüm waar we in zitten: een wet (DBA) die niet gehandhaafd wordt omdat deze te veel onduidelijkheid met zich mee heeft gebracht.

Verhoging laag btw-tarief van 6 naar 9%

Op zijn vroegst in 2019 zal het lage btw-tarief van 6% verhoogd worden naar 9%. Dat betekent onder andere dat veel levensmiddelen, maar ook toegangskaartjes voor concerten duurder gaan worden en dat zelfstandige musici op hun factuur voor een optreden voortaan 9% moeten doorberekenen in plaats van 6%. Als de opdrachtgever ook een btw-ondernemer is, maakt dat niets uit. Die ondernemer kan de btw immers weer terugvragen. Het maakt wel uit als de opdrachtgever bijvoorbeeld een vrijgestelde onder-

nemer of een particulier is. Dan wordt het optreden simpelweg een stuk duurder.

Daarnaast zal dit voor veel musici als gevolg kunnen hebben dat ze minder snel in de Kleine Ondernemersregeling (KOR) voor de btw zullen vallen.

Rekenvoorbeeld

Stel bijvoorbeeld dat je als musicus € 20.000 omzet hebt die onder het lage tarief valt. Stel ook even voor het gemak dat je verder geen kosten hebt waar btw op zit. Bij een omzet van € 20.000 en een tarief van 6%, val je volledig in de KOR waardoor je de btw over je omzet dus niet aan de belastingdienst hoeft af te dragen. Het te betalen btw-bedrag van € 1.200 valt immers ruim binnen de (eerste) grens van € 1.345 van de KOR.

Als het tarief wordt verhoogd naar 9%, komt het btw-bedrag bij een gelijke omzet uit op € 1.800 en dat is nog maar net binnen de tweede grens van de KOR (€ 1.883). Het voordeel van de KOR daalt dan van € 1.200 naar € 208. Dat levert dus een verliespost op van € 992.

Ik heb nog geen signalen ontvangen die erop duiden dat de grenzen van de KOR ook zullen worden aangepast.

Wat is verder relevant voor zzp'ers?

Ondernemersovereenkomst in het Burgerlijk Wetboek

Het kabinet gaat bekijken of en hoe zelfstandig

ondernemerschap via de invoering van een ondernemersovereenkomst een eigen plek zou kunnen krijgen in het Burgerlijk Wetboek. Dit zou de positie van zzp'ers kunnen verhelderen en verstevigen. De ondernemersovereenkomst zou dan komen naast de arbeidsovereenkomst en in plaats van de overeenkomst van opdracht. Door ondertekening van de ondernemersovereenkomst maken zzp'ers bij aanvaarding van een opdracht bewust een keuze voor ondernemerschap, als volwaardig alternatief voor de arbeidsovereenkomst.

Afhankelijk van de verdere uitwerking en voorwaarden, lijkt mij dit een goede ontwikkeling.

Verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid

Tevens zal gekeken worden hoe bij zelfstandigen de verzekeringsgraad voor arbeidsongeschiktheid kan worden verhoogd. Het is van belang dat zelfstandigen een bewuste keuze kunnen maken om zich wel of niet te verzekeren en dat zelfstandigen die daarvoor kiezen in beginsel toegang hebben tot de verzekeringsmarkt. Het kabinet zal in gesprek gaan met de verzekeraars om een beter verzekeringsaanbod te bevorderen. Ook dat lijkt mij een goede ontwikkeling.

Eloy Veldhuijzen Fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen, 21 november 2017

Aan dit artikel kunnen geen rechten ontleend worden